

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/157/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619200785
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2019:5619200785.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu - sudcov JUDr. Amálie Paulerovej a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcov: 1/ R. P., nar. X.XX.XXXX, bytom Y. B. XXX, 2/ O. P., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. B. XXX, 3/ J. X., nar. X.X.XXXX, bytom Y. B. XXX, 4/ J. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. B. XXX, 5/ R. A., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Y. B. XXX, 6/ L. A., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. B. XXX, 7/ D. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. B. XXX, 8/ F. B., nar. X.X.XXXX, bytom Y. B. XXX, 9/ F. D., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. B. XXX, 10/ F. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q. I. XXXX/X, I., 11/ E. Y., nar. X.X.XXXX, bytom Y. B. XX, všetci žalobcovia právne zastúpení JUDr. Ľubošom Rackom, PhD., advokátom so sídlom K. R., L. XX, proti žalovanému: Y. L., nar. X.XX.XXXX, bytom Y. B. XXX, právne zastúpený Mgr. Ivetou Žerebákovou, advokátkou so sídlom I., D.. P. XXXX/XX, o zriadenie vecného bremena, v štádiu konania o nariadenie neodkladného opatrenia na návrh žalobcov, na základe odvolania žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš č. k. 11C/5/2019-194 zo dňa 8.4.2019, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie m e n í tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietá.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd (v texte aj ako „súd prvej inštancie“) vyhovel návrhu žalobcov a nariadil neodkladné opatrenie, ktorým žalovanému nariadil nevykonávať žiadne úpravy a zriaďovať stavby a oplotenia na pozemkoch v jeho výlučnom vlastníctve, ktoré sú zapísané Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie Y. B., obec Y. B., okres K. R., ako záhrady o výmere 895 m², parcela registra KN-C č. 1359, a zastavené plochy a nádvoria o výmere 360 m², parcela registra KN-C č. 1357, a to na tej časti pozemkov, ktorá je vyznačená v geometrickom pláne č. 36639729-043/19 vyhotoviteľa SAJ, Židlovo 3, Brezno, zo dňa 13.2.2019, overeného Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom, dňa 27.2.2019, pod číslom G1-157/2019, a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedenej na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 11C/5/2019, týkajúcej sa zriadenia vecného bremena spočívajúceho v práve prejazdu motorovými vozidlami projektovanými a konštruovanými na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou neprevyšujúcou 3 500 kg, ďalej motorovými vozidlami projektovanými a konštruovanými na prepravu tovaru s najväčšou prípustnou celkovou hmotnosťou vyššou ako 3 500 kg, ale neprevyšujúcou 12 000 kg, ako aj všetkými vozidlami záchranných zložiek, v rozsahu vyznačenom červenou čiarou v geometrickom pláne číslo 36639729-043/19 vyhotoviteľa SAJ, Židlovo 3, Brezno, zo dňa 13.2.2019, overeného Okresným úradom Liptovský Mikuláš, katastrálnym odborom, dňa 27. 02. 2019, pod číslom G1-157/2019, cez pozemok parcely registra KN-C č. 1359, záhrada o výmere 895 m² a pozemok parcely registra KN-C č. 1357, zastavaná plocha a nádvoria o výmere 360 m², zapísané na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie Y. B., v prospech vlastníkov pozemku parcely registra KN-C č. 1337/3, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 360 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie Y. B., obec Y. B., okres K. R., v prospech vlastníkov pozemku parcely registra KN-C č. 1337/2, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 360 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie Y. B., obec Y. B., okres K. R., v prospech vlastníkov pozemku parcely registra KN-C č.

1336, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 360 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie Y. B., obec Y. B., okres K. R., v prospech vlastníkov pozemku parcely registra KN-C č. 1318, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 363 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie Y. B., obec Y. B., okres K. R. a v prospech vlastníkov pozemku parcely registra KN-C č. 1317, zastavaná plocha a nádvorie o výmere 307 m², zapísaného na liste vlastníctva č. XXX, katastrálne územie Y. B., obec Y. B., okres K. R..

2. Súd prvej inštancie mal za to, že je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov strán sporu. Žalobcovia sú (spolu)vlastníkmi pozemkov a na nich postavených stavieb rodinných domov, pričom vo veci samej sa domáhajú zriadenia vecného bremena spočívajúceho v prejazde motorových vozidiel vymedzených kategórií cez pozemky žalovaného. Bez nariadenia neodkladného opatrenia by sa podstatne zhoršilo právne postavenie žalobcov v spore. V prípade, ak by do právoplatného rozhodnutia vo veci samej žalovaný napríklad vybudoval oplotenie na predmetných nehnuteľnostiach (v jeho vlastníctve), reálne by hrozilo zhoršenie právnej pozície žalobcov do takej miery, že by sa im viac už neoplatilo uchádzať sa o konečnú súdnu ochranu v podobe zriadenia vecného bremena.

3. Proti tomuto uzneseniu podal odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny - zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

4. Namietal, že argumenty žalobcov sú v rozpore s realitou, najmä tvrdenie o jedinej prístupovej ceste motorovým vozidlom cez pozemky žalovaného. Poukázal na odôvodnenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, keď sa žalobcovia „domnievajú“, že už realizované stavby by nebolo možné odstrániť. Také odôvodnenie nie je založené na pozitívnych dôkazoch, ale výlučne na domnienkach žalobcov. V danej súvislosti žalovaný uviedol, že doposiaľ žiadne stavby na svojich pozemkoch nerealizoval. Odmietol tiež záver, že nevydaním neodkladného opatrenia by sa zhoršilo postavenie žalobcov - neoplatilo by sa im uchádzať o konečnú súdnu ochranu v podobe zriadenia vecného bremena.

5. Odvolateľ zdôraznil, že jeho pozemok CKN parc. č. 1359 je vedený ako záhrada, jeho účel nikdy nebol menený, nakoľko sa nachádza v lokalite „Pamiatková zóna“. Preto nemôže byť zmenený na prístupovú cenu. Poukázal v danej spojitosti na rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu Žilina so záverom, že zmena spôsobu využívania pozemkov CKN parc. č. 1359 a 1357 na prístupovú cestu je neprípustná a na akúkoľvek zmenu užívania týchto pozemkov je nevyhnutný súhlas označeného úradu.

6. Okrem toho žalovaný uviedol, že žalobcovia majú na svoje pozemky prístup priamo z hlavnej cesty 2457, v kat. mape vedený ako CKN parc. č. 2457, vo vlastníctve obce Y. B.. Rovnako majú žalobcovia prístup aj z obecného pozemku CKN parc. č. 1296. Obe prístupové cesty sú širšie, než prístup, ktorý žalobcovia žiadajú vo veci samej.

7. Odvolateľ dodal, že vecné bremeno nie je možné zriaďovať v prospech tretích neurčitých osôb (prejazd vozidiel záchranných zložiek); ani zriaďiť vecné bremeno bezplatne, ako to navrhujú žalobcovia. Občiansky zákonník tiež nepripúšťa zriaďiť vecné bremeno - právo prejazdu motorovým vozidlom. Vecné bremeno možno zriaďiť len pri zrušení a vyporiadaní podielového spoluvlastníctva a pri úprave vzťahov medzi vlastníkom pozemku a vlastníkom stavby neoprávnene zriadenej na cudzom pozemku.

8. Žalobcovia v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedli, že nepopierajú možnosť prístupu cez pozemok CKN parc. č. 1296, avšak tento je svojím tvarom (do pravého uhla) nevhodný na prechod k zadnej časti ich rodinných domov, resp. jeho tvar prechod neumožňuje. Väčšie auto s nákladom, prípadne auto HaZZ sa tam nevytočí. Už teraz sa na prístup používa časť pozemku CKN parc. č. 1317 vo vlastníctve jednej zo žalobkyň, ktorá to toleruje. Dávno predtým, než sa sporný pozemok stal vlastníctvom žalovaného, bol využívaný na prechod k zadným častiam ich domov. Zdôraznili, že sa nedomáhajú zriadenia ďalšej novej prístupovej cesty k zadnej časti ich domov v radovej zástavbe, iba umožnenia prejazdu v odôvodnených prípadoch cez už cca 30 rokov existujúcu komunikáciu na pozemkoch žalovaného. Rozhodnutie Krajského pamiatkového úradu, ktoré žalovaný predložil k odvolaniu, je teda irelevantné. Prejazd cez pozemok žalovaného CKN parc. č. 1359 je spevnený, vysypaný štrkom, pozemok nikdy nebol využívaný ako záhrada, ale slúžil na prejazd vozidiel, čo vyplýva aj z vyjadrenia samotného žalovaného na zasadnutí stavebnej komisie dňa 16.3.2016.

9. Pokiaľ ide o petiu žaloby, je podľa nich v súlade so zákonom, vecné bremeno sa žiada zriaďiť in rem - na nehnuteľné veci, ktorými sú konkrétne pozemky, ktoré nemusia byť v budúcnosti vlastnené len žalobcami. Uzavreli, že nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodné, nakoľko žalovaný má právo si pozemok oplotiť, zriaďiť na ňom stavbu, pričom v prípade úspechu vo veci samej by nebol možný výkon rozhodnutia. Žalovanému nebráni v užívaní jeho pozemku spôsobom, ktorým bol využívaný doposiaľ, teda na prístup k zadnej časti jeho rodinného domu.

10. Žalovaný v reakcii na vyššie uvedené vyjadrenie žalobcov v podstate zopakoval svoju odvolaciu argumentáciu. Poprel tvrdenia žalobcov, že tvar a šírka pozemku CKN parc. č. 1396 neumožňujú prejazd k zadnej časti rodinných domov väčším auto s nákladom atď. V danej súvislosti poukázal na šírku danej prístupovej cesty v porovnaní s prístupovou cestou, ktorej zriadenia sa žalobcovia vo veci samej domáhajú.

11. Napokon, žalobcovia v písomnom stanovisku k opísanému vyjadreniu žalovaného poukázali na to, že reálna šírka cesty cez pozemok CKN parc. č. 1296 je len 3,6 m a prístupu k zadnej časti ich rodinných domov len 3,2 m. Šírka verejnej komunikácie 2457 je 4,5 m a je to slepá ulica; na konci cesty sa žiadne väčšie nákladné auto neotočí bez využitia pozemku CKN parc. č. 1359 vo vlastníctve žalovaného. Prístup od pozemku CKN parc. č. 1296 je do pravého uhla, vjazd väčšieho vozidla s nákladom je veľmi komplikovaný, ak nie nemožný, a ak aj náhodou vojde, nedokáže sa otočiť ani vycúvať a nutne musí využiť výjazd cez pozemok žalovaného - CKN parc. č. 1359. To je reálna situácia, ktorá nastáva v prípade, keď žalobcom privezú napríklad palivové drevo alebo uhlie. Inak v podstate zopakovali svoju predchádzajúcu argumentáciu.

12. Krajský súd ako súd odvolací (§ 34 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná strana sporu (§ 359 CSP) v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu a z dôvodov vymedzených v odvolaní (§ 379 CSP) a bez nariadenia pojednávania (§ 385 CSP a contrario) napadnuté uznesenie zmenil podľa § 388 CSP.

13. Žalobcovia v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, v ktorom sa domáhali zákazu úprav pozemkov žalovaného a jeho stavebnej činnosti, neuvádzali, netvrdili, že by žalovaný konať, chystal sa (bezprostredne) konať, prípadne vôbec mal niekedy v úmysle konať spôsobom, ako mu bolo v podstate zakázané nariadeným neodkladným opatrením (ktorým bolo vyhovené návrhu žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia), teda, že by vykonával úpravy alebo zriaďoval stavby alebo oplotenia na jeho pozemkoch, chystal sa tak urobiť, resp. vôbec mal v úmysle tak urobiť. Uvedené, logicky, ani nepreukázali (neosvedčili). Preto nebola osvedčená hrozba bezprostredného zásahu do práv a oprávnených záujmov žalobcov, ktorá by odôvodňovala neodkladnú úpravu pomerov sporových strán, resp. nariadenie neodkladného opatrenia.

14. Nad bezprostredne nevyhnutný rámec možno tiež doplniť, že pokiaľ by žalovaný nevykonával stavebnú činnosť a neupravoval svoje pozemky (ako mu to bolo v podstate zakázané napadnutým uznesením - nariadeným neodkladným opatrením), avšak by bránil žalobcom v prejazde cez jeho pozemky iným spôsobom, napríklad by tam mal odstavené auto alebo zložené drevo (ku ktorým situáciám v minulosti dochádzalo, ako uvádzajú samotní žalobcovia v žalobe), je zrejmé, že žalobcovia by nemali zabezpečený požadovaný prístup, pričom neodkladné opatrenie vydané v navrhovanom znení by (však) zo strany žalovaného bolo rešpektované. Žalobcami predstreté odôvodnenie návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia (ako i navrhovaný petit) totiž sledovalo skôr akési udržanie statusu quo pre účely budúceho „výkonu rozhodnutia“ (ochranou pred hypotetickými stavebnými úpravami, ktoré by údajne nebolo možné po ich realizácii odstrániť), než riešenie aktuálneho obmedzenia prístupu žalobcov k ich domovým nehnuteľnostiam.

15. V súvislosti s vyššie uvedenými závermi krajský súd poznamenáva, že dotknuté konanie je konaním sporovým. V sporovom konaní, štádium konania o nariadenie neodkladného opatrenia nevynímajúc, zaťažuje tú ktorú sporovú stranu bremeno tvrdenia (rozhodujúcich skutočností, okolností), ako aj dôkazné bremeno. Bolo povinnosťou žalobcov, ktorí sa neodkladného opatrenia domáhali, uviesť už v návrhu na jeho nariadenie všetky z hľadiska uplatňovaného nároku relevantné okolnosti a tieto preukázať (osvedčiť).

16. Vychádzajúc z opísaných úvah krajský súd zmenil napadnuté uznesenie tak, že návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol. Z hľadiska hospodárnosti konania následne nebolo nevyhnutné zaoberať sa všetkými odvolacími dôvodmi žalovaného.

17. Predmetné rozhodnutie žiadnym spôsobom neprejudikuje meritórne posúdenie danej sporovej veci.

18. O trovách aktuálneho odvolacieho konania rozhodne okresný súd v rámci rozhodnutia, ktorým sa konanie (vo veci samej) skončí.

19. Toto rozhodnutie krajského súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu dovolanie **n i e** je prípustné.